

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

14171/20

Διοργανικός φάκελος:
2020/0036(COD)

ENV 823
CLIMA 359
TELECOM 272
DIGIT 155
ENER 505
COMPET 646
RECH 534
MI 584

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14004/20

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 6547/20; 10868/20

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 (ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα)
– Γενική προσέγγιση

Επισυνάπτεται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες, προς ενημέρωση, το κείμενο επί του οποίου το Συμβούλιο (Περιβάλλον) κατέληξε σε γενική προσέγγιση σχετικά με την ανωτέρω πρόταση κατά τη σύνοδό του στις 17 Δεκεμβρίου 2020.

Οι αλλαγές σε σχέση με το προηγούμενο κείμενο της Προεδρίας (το οποίο περιέχεται στο έγγρ. 14004/20), όπως προέκυψαν από τη συζήτηση στο Συμβούλιο, επισημαίνονται με **έντονους και υπογραμμισμένους χαρακτήρες** (σ. 10). Οι προγενέστερες τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής είναι υπογραμμισμένες και το διαγραφέν κείμενο επισημαίνεται με [...].

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 (ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

---

¹ ΕΕ C , , σ. .

² ΕΕ C 324 της 1.10.2020, σ. 58.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της της 11ης Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»³, καθόρισε μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στη μετατροπή της Ένωσης σε δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, με μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου το 2050 και όπου η οικονομική ανάπτυξη είναι αποσυνδεδεμένη από τη χρήση πόρων. Αποσκοπεί επίσης στην προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον. Ταυτόχρονα, η μετάβαση αυτή πρέπει να είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς και να μην αφήνει κανέναν στο περιθώριο.
- (2) Η ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) σχετικά με τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και τις σχετικές παγκόσμιες διαδρομές εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου⁴ παρέχει μια ισχυρή επιστημονική βάση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και καταδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης των δράσεων για το κλίμα. Επιβεβαιώνει ότι οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να μειωθούν επείγοντως και ότι η κλιματική αλλαγή πρέπει να περιοριστεί στους 1,5 °C ιδίως προκειμένου να μειωθεί η πιθανότητα εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων. Στην έκθεση συνολικής αξιολόγησης του 2019 της διακυβερνητικής πλατφόρμας επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IPBES)⁵ περιγράφεται υποβάθμιση της βιοποικιλότητας παγκοσμίως, με την κλιματική αλλαγή να αποτελεί την τρίτη σημαντικότερη αιτία απώλειας βιοποικιλότητας⁶.

---

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, COM(2019) 640 final της 11ης Δεκεμβρίου 2019.

⁴ IPCC, 2018: Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, και T. Waterfield (εκδ.)].

⁵ Διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (2019): Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services.

⁶ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές 2020 (Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, 2019).

- (3) Ο ορισμός ενός σταθερού μακροπρόθεσμου στόχου είναι κρίσιμης σημασίας για την προώθηση του οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού, της απασχόλησης, της ανάπτυξης και της επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και για τη μετάβαση με δίκαιο και οικονομικώς αποδοτικό τρόπο στον στόχο θερμοκρασίας που καθορίζεται στη συμφωνία του Παρισιού του 2015 για την κλιματική αλλαγή μετά την 21η διάσκεψη των μερών της σύμβασης πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (στο εξής η «συμφωνία του Παρισιού»).
- (4) Η συμφωνία του Παρισιού θέτει ως μακροπρόθεσμο στόχο τη διατήρηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και τη συνέχιση των προσπαθειών για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας στους 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα⁷, και τονίζει τη σημασία της προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής⁸ και της συμβατότητας των χρηματοδοτικών ροών με την κατεύθυνση προς την ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την ανθεκτικότητα στις κλιματικές μεταβολές⁹.
- (5) Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών για το κλίμα αποσκοπούν στην προστασία των ανθρώπων και του πλανήτη, της ευζωίας, της ευημερίας, της υγείας, των επισιτιστικών συστημάτων, της ακεραιότητας των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας έναντι της απειλής της κλιματικής αλλαγής, στο πλαίσιο του θεματολογίου του 2030 για βιώσιμη ανάπτυξη και της επίτευξης των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, τη μεγιστοποίηση της ευημερίας εντός των ορίων του πλανήτη και την αύξηση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας της κοινωνίας στην κλιματική αλλαγή.
- (6) Για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας επιβάλλεται η συνεισφορά όλων των τομέων της οικονομίας [...] των οποίων εκπομπές ή απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου ρυθμίζονται από το δίκαιο της Ένωσης. [...]
- (6α) Δεδομένης της σημασίας της παραγωγής και της κατανάλωσης ενέργειας για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, είναι ουσιαστικής σημασίας η μετάβαση σε ένα ασφαλές, βιώσιμο, οικονομικά προσιτό και προστατευμένο ενεργειακό σύστημα που θα βασίζεται σε μια εύρυθμη εσωτερική αγορά ενέργειας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η τεχνολογική καινοτομία και η έρευνα και ανάπτυξη αποτελούν επίσης σημαντικούς μοχλούς για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας.

⁷ Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της συμφωνίας του Παρισιού.

⁸ Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της συμφωνίας του Παρισιού.

⁹ Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της συμφωνίας του Παρισιού.

- (7) Η Ένωση εφαρμόζει μια φιλόδοξη πολιτική στον τομέα της δράσης για το κλίμα και έχει θεσπίσει κανονιστικό πλαίσιο για την επίτευξη του στόχου της για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030. Η νομοθεσία για την εφαρμογή του στόχου αυτού συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰, με την οποία θεσπίστηκε σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου εντός της Ένωσης, στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, με τον οποίο θεσπίστηκαν εθνικοί στόχοι για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, και στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹² με τον οποίο υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να εξισορροπούν τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοκομία.
- (8) Επιπλέον, η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, της 28ης Νοεμβρίου 2018, με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους: Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», παρουσιάζει ένα όραμα για την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ένωση έως το 2050 μέσω μιας κοινωνικά δίκαιης και οικονομικά αποδοτικής μετάβασης.

---

¹⁰ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1).

- (9) Η Ένωση, μέσω της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους»¹³, εργάζεται επίσης πάνω σε ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, κυρίως μέσω της οικοδόμησης μιας ισχυρής Ενεργειακής Ένωσης, με τον καθορισμό στόχων για το 2030 ως προς την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην οδηγία 2012/27/ΕΕ¹⁴ και την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001¹⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και με την ενίσχυση της σχετικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων με την οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶.
- (10) Η Ένωση έχει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα και είναι αποφασισμένη να συμβάλει στην αύξηση του παγκόσμιου επιπέδου φιλοδοξίας και στην ενίσχυση της παγκόσμιας αντίδρασης στην κλιματική αλλαγή, με τη χρήση όλων των εργαλείων που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής διπλωματίας.
- (10α) Η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει τη δράση της για το κλίμα και τον διεθνή ηγετικό ρόλο της για το κλίμα μετά το 2050, προκειμένου να προστατεύσει τους ανθρώπους και τον πλανήτη από την απειλή της επικίνδυνης κλιματικής αλλαγής, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι θερμοκρασίας που ορίζονται στη συμφωνία του Παρισιού και κατ' εφαρμογή των επιστημονικών αξιολογήσεων της IPCC.

---

¹³ COM(2016) 860 final της 30ής Νοεμβρίου 2016.

¹⁴ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1)

¹⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

¹⁶ Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

- (11) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ζητήσει να πραγματοποιηθεί η αναγκαία μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη κοινωνία έως το 2050 το αργότερο, κατά τέτοιο τρόπο ώστε αυτό να αποτελέσει μια ευρωπαϊκή ιστορία επιτυχίας¹⁷, και έχει κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης για το κλίμα και το περιβάλλον¹⁸. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 12ης Δεκεμβρίου 2019¹⁹, συμφώνησε ως προς τον στόχο της επίτευξης μιας κλιματικά ουδέτερης Ένωσης έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι είναι αναγκαίο να διαμορφωθεί ένα ευνοϊκό πλαίσιο που θα ωφελεί όλα τα κράτη μέλη και θα περιλαμβάνει κατάλληλα μέσα, κίνητρα, στήριξη και επενδύσεις ώστε να διασφαλιστεί η οικονομικά αποδοτική, δίκαιη, καθώς και κοινωνικά ισορροπημένη και αμερόληπτη μετάβαση, συνεκτιμώντας τις διαφορές εθνικές συνθήκες όσον αφορά τα σημεία εκκίνησης. Σημείωσε επίσης ότι η μετάβαση θα απαιτήσει σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις. [...] Στις 6 Μαρτίου 2020, η ΕΕ υπέβαλε τη μακροπρόθεσμη στρατηγική της για ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου [...] στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, μετά την έγκρισή της από το Συμβούλιο.
- (12) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει την εξισορρόπηση μεταξύ των ανθρωπογενών - σε όλους τους τομείς της οικονομίας - εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες αερίων του θερμοκηπίου εντός της Ένωσης έως το 2050. Οι καταβόθρες περιλαμβάνουν φυσικές και τεχνολογικές λύσεις όπως αναφέρεται στις ενωσιακές απογραφές αερίων θερμοκηπίου προς την UNFCCC. [...] Οι λύσεις που βασίζονται σε τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) και δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα (CCU) μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως για το μετριασμό των εκπομπών διεργασίας στη βιομηχανία, για τα κράτη μέλη που επιλέγουν αυτή την τεχνολογία. Ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα σε επίπεδο Ένωσης το 2050 θα πρέπει να επιδιωχθεί από όλα τα κράτη μέλη συλλογικά, και τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξή του. Τα μέτρα σε ενωσιακό επίπεδο θα αποτελέσουν σημαντικό μέρος των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη του στόχου.

¹⁷ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2020, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (2019/2956(RSP)).

¹⁸ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης (2019/2930(RSP)).

¹⁹ Συμπεράσματα που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη σύνοδο της 12ης Δεκεμβρίου 2019, EUCO 29/19, CO EUR 31, CONCL 9.

- (12α) Στα συμπεράσματά του της 8ης και 9ης Μαρτίου 2007 και της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έως το 2020 και το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, αντίστοιχα. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τον καθορισμό του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2040 [...] δεν θίγουν τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπως ορίζεται στις Συνθήκες, να καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες της Ένωσης για την ανάπτυξη της κλιματικής πολιτικής της Ένωσης.
- (13) [...] *(μεταφέρθηκε στη νέα αιτιολογική σκέψη 10α)*
- (14) Η προσαρμογή αποτελεί βασική συνιστώσα της μακροπρόθεσμης παγκόσμιας αντίδρασης στην κλιματική αλλαγή. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να βελτιώσουν την προσαρμοστική τους ικανότητα, να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα και να μειώσουν την ευπάθεια στην κλιματική αλλαγή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και να μεγιστοποιήσουν τα παράλληλα οφέλη με άλλες [...] πολιτικές και με τη [...] νομοθεσία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ολοκληρωμένες εθνικές στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής. Η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει τη δημιουργία ευνοϊκού ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τις εθνικές πολιτικές και τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Η βελτίωση της κλιματικής ανθεκτικότητας και ικανότητας προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή απαιτεί επιμερισμό των προσπαθειών σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας καθώς και συνοχή και συνεκτικότητα πολιτικής σε όλα τα σχετικά ευρωπαϊκά νομοθετήματα και τις πολιτικές.
- (14α) Τα οικοσυστήματα, οι άνθρωποι και οι οικονομίες σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ θα αντιμετωπίσουν σημαντικές επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, όπως καύσωνες, πλημμύρες, ξηρασία, λειψυδρία, άνοδο της στάθμης της θάλασσας, τήξη παγετώνων, δασικές πυρκαγιές, εκριζώσεις από τον άνεμο και απώλειες για τον γεωργικό τομέα. Τα πρόσφατα ακραία φαινόμενα είχαν ήδη σημαντικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα, επηρεάζοντας την ικανότητα δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα των δασών και των αγροτικών εκτάσεων. Η ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής και της ανθεκτικότητας συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην αντιμετώπιση των αναπόφευκτων επιπτώσεων με κοινωνικά ισορροπημένο τρόπο. Η έγκαιρη προετοιμασία για τις επιπτώσεις αυτές είναι οικονομικά αποδοτική και μπορεί επίσης να αποφέρει παράλληλα οφέλη για τα οικοσυστήματα, την υγεία και την οικονομία. [...] Οι λύσεις που βασίζονται στη φύση, ειδικότερα, μπορούν να είναι επωφελείς για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή και την προστασία της βιοποικιλότητας.

- (15) Όταν λαμβάνονται τα σχετικά μέτρα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας, τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη συμβολή της μετάβασης σε κλιματική ουδετερότητα για την ευζωία των πολιτών, για την ευημερία της κοινωνίας και για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας· την ενεργειακή και επισιτιστική ασφάλεια και οικονομική προσιτότητα· τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη εντός και μεταξύ των κρατών μελών με γνώμονα τις οικονομικές τους δυνατότητες, τις εθνικές περιστάσεις, όπως τις ιδιαιτερότητες των νησιών, και την ανάγκη διαχρονικής σύγκλισης· την ανάγκη να καταστεί ισότιμη και κοινωνικά δίκαιη η μετάβαση· τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και ιδίως τα πορίσματα που δημοσιεύει η IPCC· την ανάγκη ενσωμάτωσης των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στις αποφάσεις για τις επενδύσεις και τον σχεδιασμό· την οικονομική αποδοτικότητα και την τεχνολογική ουδετερότητα στην επίτευξη μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και απορροφήσεων και στην αύξηση της ανθεκτικότητας· και τη διαχρονική εξέλιξη της περιβαλλοντικής ακεραιότητας και του επιπέδου φιλοδοξίας.
- (16) Η μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα απαιτεί αλλαγές σε ολόκληρο το φάσμα πολιτικής και συλλογική προσπάθεια όλων των τομέων της οικονομίας και της κοινωνίας, όπως καταδεικνύεται από την Επιτροπή στην ανακοίνωση με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία». Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματα της 12ης Δεκεμβρίου 2019, δηλώνει ότι όλη η σχετική νομοθεσία και οι πολιτικές της Ένωσης πρέπει να παρουσιάζουν συνέπεια στη συμβολή τους προς την εκπλήρωση του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας με ταυτόχρονη εξασφάλιση ισότιμων όρων, και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει αν αυτό απαιτεί προσαρμογή των υφιστάμενων κανόνων.

(17) Όπως ανέφερε στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», η Επιτροπή αξιολόγησε τον στόχο της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας»²⁰, βάσει μιας ολοκληρωμένης εκτίμησης επιπτώσεων και λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυσή της σχετικά με τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹. Υπό το πρίσμα του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας για το 2050, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να μειωθούν και οι απορροφήσεις να ενισχυθούν έως το 2030, ώστε οι καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, δηλαδή οι εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων, να μειωθούν στο σύνολο της οικονομίας και στο εσωτερικό της Ένωσης κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο αυτό στα συμπεράσματά του της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 2020. Παρείχε επίσης κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίησή του. Ο νέος αυτός κλιματικός στόχος της Ένωσης για το 2030 αποτελεί μεταγενέστερο στόχο για τους σκοπούς του άρθρου 2 σημείο (11) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και, ως εκ τούτου, αντικαθιστά τον στόχο σε επίπεδο Ένωσης για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που ορίζεται στο εν λόγω σημείο. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει, έως τις 30 Ιουνίου 2021, να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να τροποποιηθεί η σχετική ενωσιακή νομοθεσία για την εφαρμογή του κλιματικού στόχου για το 2030 προκειμένου να επιτευχθούν αυτές οι καθαρές μειώσεις εκπομπών.

---

²⁰ COM (2020) 562.

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

(18) Για να διασφαλιστεί ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη θα παραμείνουν σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας και της προόδου ως προς την προσαρμογή, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά την πρόοδο, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 7, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που υποβάλλονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η έγκαιρη προετοιμασία για τον παγκόσμιο απολογισμό όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής θα πρέπει να δημοσιεύονται έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε πέντε έτη, ξεκινώντας από το 2023. Αυτό σημαίνει ότι οι εκθέσεις δυνάμει του άρθρου 35 και του άρθρου 29 παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού και, για τα προβλεπόμενα έτη, οι σχετικές εκθέσεις δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 1 και του άρθρου 32 θα πρέπει να υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ταυτόχρονα με τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης. Σε περίπτωση που η συλλογική πρόοδος που σημειώνουν τα κράτη μέλη ως προς την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας ή ως προς την προσαρμογή δεν είναι επαρκής ή τα μέτρα της Ένωσης δεν συνάδουν με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ή είναι ανεπαρκή για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας ή τη μείωση της ευπάθειας, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με τις Συνθήκες. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογεί τακτικά τα σχετικά εθνικά μέτρα και να εκδίδει συστάσεις, όταν διαπιστώνει ότι τα μέτρα ενός κράτους μέλους δεν συνάδουν με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ή είναι ανεπαρκή για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή.

- (19) Η Επιτροπή οφείλει να διασφαλίσει ότι η αξιολόγηση είναι αξιόπιστη, αντικειμενική και βασισμένη στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά, τεχνικά και κοινωνικοοικονομικά ευρήματα, ότι είναι αντιπροσωπευτική ενός ευρέος φάσματος ανεξάρτητης εμπειρογνώσκιας, και να βασίζει την αξιολόγησή της σε σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που υποβάλλονται και δηλώνονται από τα κράτη μέλη, των εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και των βέλτιστων διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων της IPCC καθώς και δεδομένων γεωσκόπησης όπως αυτά παρέχονται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus. Η Επιτροπή θα πρέπει επιπλέον να βασίζει την αξιολόγησή της σε μια ενδεικτική, γραμμική τροχιά που θα συνδέει τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης για το 2030 και το 2040, όταν εγκριθούν, με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα και θα λειτουργεί ως ενδεικτικό εργαλείο για την εκτίμηση και την αξιολόγηση της συλλογικής προόδου προς την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης. Η ενδεικτική, γραμμική τροχιά δεν προδικάζει οποιαδήποτε απόφαση για καθορισμό κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2040. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να διερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους η ταξινόμηση της ΕΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον δημόσιο τομέα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις από την Ένωση και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 [κανονισμός για την ταξινόμηση]²², όταν καταστούν διαθέσιμες τέτοιες πληροφορίες. Η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί ευρωπαϊκά στατιστικά στοιχεία και δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα, και να επιζητεί έλεγχο από εμπειρογνώμονες. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος θα πρέπει να επικουρεί την Επιτροπή, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών του.
- (20) Δεδομένου ότι οι πολίτες και οι κοινότητες έχουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση του μετασχηματισμού προς την κλιματική ουδετερότητα, θα πρέπει να διευκολυνθεί η ισχυρή δημόσια και κοινωνική δραστηριοποίηση στις δράσεις για το κλίμα. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται με όλα τα μέρη της κοινωνίας προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα και η δύναμη να αναλαμβάνουν δράση προς μια κοινωνία κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού συμφώνου για το κλίμα.

---

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

- (21) Προκειμένου να εξασφαλιστεί προβλεψιμότητα και εμπιστοσύνη για όλους τους οικονομικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των εργαζομένων, των επενδυτών και των καταναλωτών, να διασφαλιστεί η σταδιακή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με την πάροδο του χρόνου και η μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα να είναι μη αναστρέψιμη, η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει ενωσιακό ενδιάμεσο κλιματικό στόχο για το 2040, εφόσον αρμόζει, το αργότερο εντός έξι μηνών από τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλει προτάσεις για αναθεώρηση του ενδιάμεσου στόχου [...], λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6 καθώς και τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού και των διεθνών εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένων των κοινών χρονοδιαγραμμάτων για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές.
- (22) Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής στις αρχές για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, θα πρέπει να επιδιώκεται συνέπεια των πράξεων της Ένωσης όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Το σύστημα για τη μέτρηση της προόδου προς την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας, όπως και η συνέπεια των λαμβανόμενων μέτρων με τον στόχο αυτό, θα πρέπει να βασίζονται και να συνάδουν με το πλαίσιο διακυβέρνησης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, λαμβανομένων υπόψη και των πέντε διαστάσεων της Ενεργειακής Ένωσης. Ειδικότερα, το σύστημα της τακτικής υποβολής εκθέσεων και η αλληλουχία της αξιολόγησης και των δράσεων της Επιτροπής βάσει των εκθέσεων θα πρέπει να συμβαδίζουν με τις απαιτήσεις για την υποβολή πληροφοριών και εκθέσεων από τα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να συμπεριλάβει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας στις σχετικές διατάξεις.
- (23) Η κλιματική αλλαγή είναι εξ ορισμού διασυνοριακή πρόκληση και απαιτείται συντονισμένη δράση σε επίπεδο Ένωσης για την αποτελεσματική συμπλήρωση και ενίσχυση των εθνικών πολιτικών. Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ένωση έως το 2050, δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν επαρκώς μόνο από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών,

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει πλαίσιο για τη σταδιακή και μη αναστρέψιμη μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και την ενίσχυση των απορροφήσεων από [...] καταβόθρες στην Ένωση.

Ο παρών κανονισμός ορίζει δεσμευτικό στόχο για κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση έως το 2050, με σκοπό την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου θερμοκρασίας που ορίζεται στο άρθρο 2 της συμφωνίας του Παρισιού, και θεσπίζει ένα πλαίσιο για την επίτευξη προόδου στον παγκόσμιο στόχο προσαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού. Καθορίζει επίσης έναν δεσμευτικό ενωσιακό στόχο για καθαρή εγχώρια μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030.

Ο παρών κανονισμός αφορά τις ανθρωπογενείς εκπομπές από πηγές και τις απορροφήσεις από [...] καταβόθρες, των αερίων του θερμοκηπίου που απαριθμούνται στο μέρος 2 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Άρθρο 2

Στόχος κλιματικής ουδετερότητας

1. Οι εκπομπές και οι απορροφήσεις των αερίων του θερμοκηπίου που ρυθμίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σε ολόκληρη την Ένωση, θα έχουν ισοσκελιστεί το αργότερο έως το 2050, ώστε οι καθαρές εκπομπές να είναι μηδενικές έως το έτος εκείνο.
2. Τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο αντίστοιχα, ώστε να καταστεί δυνατή η συλλογική επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στην παράγραφο 1, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της προώθησης τόσο της δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών όσο και της οικονομικής αποδοτικότητας στην επίτευξη αυτού του στόχου [...].
3. [...]
4. [...]

Άρθρο 3

Ενδιάμεσοι κλιματικοί στόχοι

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, τίθεται ως δεσμευτικός κλιματικός στόχος της Ένωσης για το 2030 η εγγώρια μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων) κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030.
2. Έως τις 30 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή επανεξετάζει τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, και εξετάζει το ενδεχόμενο λήψης των αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης νομοθετικών προτάσεων, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης αυτής και των μελλοντικών επανεξετάσεων, η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως αν, βάσει του δικαίου της Ένωσης, διατίθενται κατάλληλα μέσα και κίνητρα για την κινητοποίηση των απαιτούμενων επενδύσεων και προτείνει μέτρα όπου απαιτείται.

- 2α. Με σκοπό την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, ορίζεται ενωσιακός στόχος για το κλίμα για το 2040. Προς τον σκοπό αυτό, το αργότερο εντός έξι μηνών μετά από τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση, κατά περίπτωση, για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού ώστε να συμπεριλάβει τον στόχο της Ένωσης για το κλίμα για το 2040, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6 και τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού.

3. Όταν προτείνει τον στόχο της Ένωσης για το κλίμα για το 2040 σύμφωνα με την παράγραφο 2α, η Επιτροπή εξετάζει τα ακόλουθα:
- α) τη σχέση κόστους–αποτελεσματικότητας και την οικονομική αποδοτικότητα·
  - β) την ανταγωνιστικότητα της ενωσιακής οικονομίας·
  - γ) τη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνολογία·
  - δ) την ενεργειακή απόδοση, την οικονομική προσιτότητα της ενέργειας και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού·
  - ε) τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη μεταξύ και εντός των κρατών μελών·
  - στ) την ανάγκη να διασφαλιστεί περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα και διαχρονική πρόοδος·
  - ζ) τις επενδυτικές ανάγκες και ευκαιρίες·
  - η) την ανάγκη να διασφαλιστεί ισότιμη και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση·
  - θ) τις διεθνείς εξελίξεις και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού και του απώτερου στόχου της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή·
  - ι) τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων εκθέσεων της IPCC.
5. Εντός έξι μηνών από τον δεύτερο παγκόσμιο απολογισμό, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει την αναθεώρηση του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2040 σύμφωνα με το άρθρο 9α του παρόντος κανονισμού [...].
6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου θα επανεξετάζονται υπό το πρίσμα των διεθνών εξελίξεων και προσπαθειών που καταβάλλονται για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τα αποτελέσματα των διεθνών συζητήσεων σχετικά με κοινά χρονοδιαγράμματα για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές.

Άρθρο 4

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

1. Τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν διαρκή πρόοδο στη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με το άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού.
  - 1α. Τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι οι πολιτικές για την προσαρμογή στην Ένωση και στα κράτη μέλη αλληλοϋποστηρίζονται, παρέχουν παράλληλα ωφελήματα για τις τομεακές πολιτικές και συμβάλλουν στην καλύτερη ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε όλους τους τομείς πολιτικής.
2. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν και εφαρμόζουν στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής [...], τα οποία βασίζονται σε στέρεες γραμμές βάσης για το κλίμα και την ευπάθεια και σε αξιολογήσεις προόδου.

Άρθρο 5

Αξιολόγηση της προόδου και των μέτρων της Ένωσης

1. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και στη συνέχεια κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή αξιολογεί, μαζί με την αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, τα εξής:
  - α) τη συλλογική πρόοδο που έχει σημειωθεί από όλα τα κράτη μέλη προς την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 [...].
  - β) τη συλλογική πρόοδο που έχει σημειωθεί από όλα τα κράτη μέλη ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής μαζί με την έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης που έχει εκπονηθεί κατά το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

2. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και στη συνέχεια κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή επανεξετάζει τα εξής:
  - α) τη συνέπεια των ενωσιακών μέτρων με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 [...].
  - β) τη συνέπεια των ενωσιακών μέτρων με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4.
3. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, βάσει της αξιολόγησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, ότι τα ενωσιακά μέτρα δεν συνάδουν με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 ή δεν συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4, ή ότι η πρόοδος προς τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ή ως προς την προσαρμογή όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 είναι ανεπαρκής, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με τις Συνθήκες [...].
4. Η Επιτροπή αξιολογεί κάθε σχέδιο μέτρου και κάθε νομοθετική πρόταση υπό το πρίσμα του στόχου για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 [...], πριν από την έγκριση, συμπεριλαμβάνει την ανάλυση αυτή στην εκτίμηση επιπτώσεων που τυχόν συνοδεύει το εν λόγω μέτρο ή πρόταση, και δημοσιοποιεί το συμπέρασμα της αξιολόγησης αυτής κατά τον χρόνο της έγκρισής. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης κατά πόσο το εν λόγω σχέδιο μέτρου ή η νομοθετική πρόταση συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4.

Άρθρο 6

Αξιολόγηση εθνικών μέτρων

1. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και στη συνέχεια κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή αξιολογεί τα εξής:
  - α) κατά πόσο τα εθνικά μέτρα που χαρακτηρίζονται, με βάση τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα ή τις διετείς εκθέσεις προόδου που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, συναφή για την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, είναι συνεπή με τον εν λόγω στόχο [...].

- β) κατά πόσο τα σχετικά εθνικά μέτρα συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών στρατηγικών για την προσαρμογή που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής μαζί με την έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης που έχει εκπονηθεί κατά το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

2. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει, έχοντας λάβει δεόντως υπόψη τη συλλογική πρόοδο που αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, ότι τα μέτρα ενός κράτους μέλους δεν συνάδουν με τον εν λόγω στόχο [...] ή δεν συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4, μπορεί να εκδίδει συστάσεις προς το εν λόγω κράτος μέλος. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί κάθε τέτοια σύσταση.
3. Όταν εκδίδεται σύσταση σύμφωνα με την παράγραφο 2, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:
- α) το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει δεόντως υπόψη τη σύσταση, με πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης και μεταξύ των κρατών μελών·
- β) το οικείο κράτος μέλος περιγράφει, στην πρώτη έκθεση προόδου που υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 κατά το έτος που ακολουθεί το έτος έκδοσης της σύστασης, πώς έχει λάβει δεόντως υπόψη τη σύσταση. Εάν το οικείο κράτος μέλος αποφασίσει να μη λάβει υπόψη κάποια σύσταση ή ένα ουσιώδες μέρος μιας σύστασης, το εν λόγω κράτος μέλος γνωστοποιεί το σκεπτικό του στην Επιτροπή·
- γ) οι συστάσεις θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές των τελευταίων ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Κοινές διατάξεις για την αξιολόγηση από την Επιτροπή

- 2. Η πρώτη και η δεύτερη αξιολόγηση της Επιτροπής που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6 βασίζονται σε μια ενδεικτική, γραμμική τροχιά που δείχνει τη διαδρομή για τη μείωση των καθαρών εκπομπών σε ενωσιακό επίπεδο, η οποία συνδέει τον στόχο της Ένωσης για το κλίμα για το 2030, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, με τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, όταν εγκριθεί, και με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, ως έχει στο άρθρο 2 παράγραφος 1.
- 1. Η Επιτροπή βασίζει κάθε περαιτέρω αξιολόγηση σε μια ενδεικτική, γραμμική τροχιά που συνδέει τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, όταν εγκριθεί, με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, ως έχει στο άρθρο 2 παράγραφος 1.
1. Επιπλέον στα εθνικά μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α), η Επιτροπή βασίζει την αξιολόγηση που αναφέρεται στα άρθρα 5 και 6 τουλάχιστον στα ακόλουθα:
- α) στις πληροφορίες που υποβάλλονται και δηλώνονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·
  - β) σε αναφορές του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΕΑ) και του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) της Επιτροπής·
  - γ) σε ευρωπαϊκά στατιστικά στοιχεία και δεδομένα, μεταξύ άλλων αυτά του ευρωπαϊκού προγράμματος γεωσκόπησης Copernicus, και σε δεδομένα σχετικά με αναφερόμενες και προβλεπόμενες ζημίες λόγω δυσμενών κλιματικών επιπτώσεων, όταν υφίστανται· και
  - δ) στα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων εκθέσεων της IPCC, της IPBES και άλλων διεθνών [...] οργανισμών· και
  - ε) σε τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις, από την Ένωση και τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον υφίστανται, επενδύσεων συμβατών με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 [κανονισμός για την ταξινόμηση].

2. Ο ΕΕΑ επικουρεί την Επιτροπή στην κατάρτιση της αξιολόγησης που αναφέρεται στα άρθρα 5 και 6, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών του.

Άρθρο 8

Συμμετοχή του κοινού

Η Επιτροπή συνεργάζεται με όλα τα μέρη της κοινωνίας προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα και η δύναμη να αναλαμβάνουν δράση προς μια δίκαιη και κοινωνικά αμερόληπτη μετάβαση προς μια κοινωνία κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. Η Επιτροπή παρέχει μια διαδικασία χωρίς αποκλεισμούς και με πρόσβαση για όλους, σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού, καθώς και για τους κοινωνικούς εταίρους, την επιχειρηματική κοινότητα, τους πολίτες και την κοινωνία των πολιτών, για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και για τον προσδιορισμό δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί επίσης να αξιοποιεί τους πολυεπίπεδους διαλόγους για το κλίμα και την ενέργεια, όπως καθιερώνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Άρθρο 9

[...] (Το άρθρο διαγράφηκε)

Άρθρο 9α

Επανεξέταση

Εντός έξι μηνών από κάθε παγκόσμιο απολογισμό δυνάμει της συμφωνίας του Παρισιού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, μαζί με τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6, σχετικά με τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλιστεί πρόοδος στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 και να διασφαλιστεί η συνοχή με την πρόοδο ως προς την προσαρμογή όπως αναφέρεται στο άρθρο 4. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού, όπου ενδείκνυται.

Άρθρο 10

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 τροποποιείται ως εξής:

(1) στο άρθρο 1 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) την εφαρμογή στρατηγικών και μέτρων σχεδιασμένων για την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα], των στόχων και των επιδιώξεων της Ενεργειακής Ένωσης και, για την πρώτη δεκαετή περίοδο από το 2021 έως το 2030, για την επίτευξη ιδίως των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030.»

(2) στο άρθρο 2, το σημείο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7) “προβλέψεις”: προβλέψεις για τις ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και τις απορροφήσεις από καταβόθρες ή εξελίξεις του ενεργειακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον ποσοτικών εκτιμήσεων για ακολουθία έξι ετών που λήγουν σε 0 ή 5 και έπονται άμεσα του έτους υποβολής της έκθεσης»

- (3) στο άρθρο 3 παράγραφος 2, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «στ) εκτίμηση των επιπτώσεων των προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο στοιχείο β), συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα], τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου βάσει της συμφωνίας του Παρισιού και τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές που αναφέρονται στο άρθρο 15,»
- (4) στο άρθρο 8 παράγραφος 2, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ε):
- «ε) τον τρόπο με τον οποίο οι υπάρχουσες πολιτικές και μέτρα και οι προγραμματισμένες πολιτικές και μέτρα συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα].»
- (5) το άρθρο 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 11

Πολυεπίπεδος διάλογος για το κλίμα και την ενέργεια

Κάθε κράτος μέλος καθιερώνει πολυεπίπεδο διάλογο για το κλίμα και την ενέργεια σύμφωνα με εθνικούς κανόνες, στο πλαίσιο του οποίου οι τοπικές αρχές, η οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών, η επιχειρηματική κοινότητα, οι επενδυτές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και το ευρύ κοινό μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και να συζητούν την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα], και τα διάφορα σενάρια που προβλέπονται για τις πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των σεναρίων με μακροπρόθεσμη βάση, και να επανεξετάζουν την πρόοδο, εκτός εάν διαθέτουν ήδη μια δομή που εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό. Τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα μπορούν να συζητούνται στο πλαίσιο ενός τέτοιου διαλόγου.»

(6) στο άρθρο 15 παράγραφος 3, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) στην επίτευξη μακροπρόθεσμων μειώσεων στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και ενισχύσεων των απορροφήσεων από καταβόθρες σε όλους τους τομείς σε συμφωνία με τον στόχο της Ένωσης για την κλιματική ουδετερότητα, που ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα], στο πλαίσιο των απαραίτητων μειώσεων και ενισχύσεων των απορροφήσεων από καταβόθρες σύμφωνα με τη διακυβερνητική επιτροπή για την κλιματική αλλαγή (IPCC) για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και την ενίσχυση των απορροφήσεων από καταβόθρες προς επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού για τη θερμοκρασία, ώστε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες των αερίων του θερμοκηπίου εντός της Ένωσης [...] και, κατά περίπτωση, την επίτευξη αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια,»

(7) το παράρτημα Ι μέρος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) στο τμήμα Α σημείο 3.1.1, το σημείο i) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«i) Πολιτικές και μέτρα για την επίτευξη της επιδίωξης που έχει τεθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 όπως αναφέρεται στο σημείο 2.1.1 και πολιτικές και μέτρα για τη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/841, τα οποία θα καλύπτουν όλους τους βασικούς κλάδους εκπομπών και τους τομείς για την ενίσχυση των απορροφήσεων, αποβλέποντας στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα]»

β) στο τμήμα Β προστίθεται το ακόλουθο σημείο 5.5:

«5.5. Συνεισφορά των προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα]»

(7α) Το άρθρο 45 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός έξι μηνών από κάθε παγκόσμιο απολογισμό που συμφωνήθηκε δυνάμει του άρθρου 14 της συμφωνίας του Παρισιού σχετικά με τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού, τη συμβολή του στη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, τη συμβολή του στους μακροπρόθεσμους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και τον στόχο κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα], πρόσθετους στόχους της Ενεργειακής Ένωσης και τη συμμόρφωση των διατάξεων περί σχεδιασμού, υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό με άλλα νομοθετήματα ή αποφάσεις της Ένωσης που σχετίζονται με την UNFCCC και τη συμφωνία του Παρισιού. Οι εκθέσεις της Επιτροπής μπορούν να συνοδεύονται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις.

(8) στο παράρτημα VI στοιχείο γ), το σημείο viii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«viii) αξιολόγηση της συνεισφοράς της πολιτικής ή του μέτρου στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, που ορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού .../... [νόμος για το κλίμα], και στην επίτευξη της μακροπρόθεσμης στρατηγικής που αναφέρεται στο άρθρο 15».

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος

